

Т. В. ЧИЖОВА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування
Херсонський національний технічний університет
ORCID: 0000-0002-6421-9461

О. С. НОВОСЬОЛОВА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування
Херсонський національний технічний університет
ORCID: 0000-0002-5225-6353

СУЧАСНА ПРАКТИКА ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ ІЗ КРИПТОВАЛЮТАМИ

Розвиток операцій з криптовалютою потребує комплексного підходу, що включає кілька ключових аспектів. Перш за все, необхідно забезпечити чітке правове регулювання, яке визначатиме статус криптовалют, порядок їх використання, а також вимоги до криптовалютних бірж і платіжних систем. Другим важливим елементом є ефективна система оподаткування, яка враховуватиме специфіку операцій з цифровими активами, зокрема, майнінг, трейдинг та інвестування, що допоможе уникнути подвійного оподаткування та інших фінансових складнощів. Стаття присвячена аналізу сучасної практики оподаткування операцій із криптовалютами, що стає все більш актуальним питанням у зв'язку зі зростанням популярності цифрових активів у світі. Автори досліджують підходи до регулювання та оподаткування криптовалют у різних країнах, зокрема в Європейському Союзі, акцентуючи увагу на відмінностях у законодавчих підходах та практичних аспектах застосування податкових норм. У статті детально розглянуто питання, пов'язані з класифікацією криптовалют у податкових системах різних країн. Зокрема, аналізуються різні підходи до визначення криптовалют як фінансового активу, майна або валюти, що безпосередньо впливає на формування податкових зобов'язань фізичних та юридичних осіб. Особливу увагу приділено оподаткуванню доходів, отриманих від майнінгу, трейдингу та інвестування в криптоактиви, а також труднощам, з якими стикаються податкові органи у зв'язку з децентралізованим характером криптовалют. Також у статті висвітлено проблематику формування єдиних підходів до регулювання криптоактивів на міжнародному рівні, що є необхідним для забезпечення ефективного оподаткування та мінімізації ризиків, пов'язаних з ухиленням від сплати податків через використання криптовалют. На основі проведеного аналізу автори пропонують можливі шляхи вдосконалення податкового законодавства щодо операцій із криптовалютами, зокрема, уніфікацію підходів до їх оподаткування та впровадження нових технологічних рішень для підвищення прозорості та контрольованості криптовалютних операцій. Стаття є корисним джерелом для дослідників, юристів, податкових консультантів та інших фахівців, які працюють у сфері оподаткування та цифрової економіки.

Ключові слова: біржова діяльність, фондовий ринок, оподаткування цифрових активів, криптовалюти, фінансові стратегії, фінансовий ринок, податкове регулювання.

T. V. CHYZHOVA

Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Finance, Accounting and Taxation
Kherson National Technical University
ORCID: 0000-0002-6421-9461

O. S. NOVOSOLOVA

Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Finance, Accounting and Taxation
Kherson National Technical University
ORCID: 0000-0002-6421-9461

MODERN TAXATION PRACTICE OF TRANSACTIONS WITH CRYPTOCURRENCIES

The development of cryptocurrency operations requires a comprehensive approach that includes several key aspects. First of all it is necessary to provide clear legal regulation that will determine the status of cryptocurrencies, the procedure for their use, as well as requirements for cryptocurrency exchanges and payment systems. The second important element is an effective taxation system that will take into account the specifics of operations with digital assets,

in particular, mining, trading and investing, which will help to avoid double taxation and other financial complications. The article is devoted to the analysis of the modern taxation practice of operations with cryptocurrencies, which is becoming an increasingly relevant issue in connection with the growing popularity of digital assets in the world. The authors examine approaches to the regulation and taxation of cryptocurrencies in various countries, particularly in the European Union, focusing on differences in legislative approaches and practical aspects of the application of tax regulations. The article discusses in detail the issues related to the classification of cryptocurrencies in the tax systems of various countries. In particular, different approaches to the definition of cryptocurrency as a financial asset, property or currency are analyzed, which directly affects the formation of tax obligations of individuals and legal entities. Special attention is paid to the taxation of income received from mining, trading and investing in crypto-assets, as well as the difficulties faced by tax authorities in connection with the decentralized nature of cryptocurrencies. The article also highlights the problem of forming unified approaches to the regulation of crypto-assets at the international level, which is necessary to ensure effective taxation and minimize the risks associated with tax evasion through the use of cryptocurrencies. Based on the analysis, the authors suggest possible ways to improve tax legislation regarding operations with cryptocurrencies, in particular, the unification of approaches to their taxation and the introduction of new technological solutions to increase the transparency and controllability of cryptocurrency operations. The article is a useful resource for researchers, lawyers, tax consultants and other professionals working in the field of taxation and the digital economy.

Key words: exchange activity, stock market, taxation of digital assets, cryptocurrencies, financial strategies, financial market, tax regulation.

Постановка проблеми

У сучасному світі активне поширення та використання віртуальних активів стає невід'ємною частиною фінансового ландшафту. З розвитком технологій та цифрової економіки, криптовалюти та інші форми віртуальних активів набувають все більшого значення. Це вимагає глибокого дослідження ринку криптовалют, де поняття віртуальних активів виділяється через їх основні ознаки, такі як нематеріальний характер, об'єкт цивільних прав та електронний формат.

Віртуальні активи мають унікальний нематеріальний характер, що означає їх відсутність у фізичній формі. Вони існують виключно в цифровому просторі та можуть бути передані, обміняні або збережені за допомогою комп'ютерних мереж та технологій блокчейн.

Як об'єкт цивільних прав, віртуальні активи мають правову основу, що дозволяє їх використання в різноманітних фінансових операціях, включаючи інвестиції, торгівлю та розрахунки.

Електронний формат віртуальних активів дозволяє зберігати їх у цифрових гаманцях та здійснювати транзакції за допомогою мережі Інтернет. Це значно полегшує доступ до фінансових послуг та розширює можливості для інвесторів та користувачів по всьому світу. Існування віртуальних активів реалізується за допомогою відповідного програмного комплексу, який забезпечує їх безпеку, автентичність та збереження.

Програмний комплекс, що забезпечує функціонування віртуальних активів, включає в себе різноманітні технології та алгоритми, що дозволяють здійснювати безпечні та прозорі транзакції. Важливою складовою цього комплексу є блокчейн-технологія, яка створює децентралізовану базу даних, що записує всі операції з віртуальними активами. Це забезпечує високий рівень захисту від шахрайства та маніпуляцій, а також дозволяє відстежувати всі транзакції в режимі реального часу.

Віртуальні активи також можуть використовуватися як засіб інвестицій та збереження вартості. Їх популярність зростає завдяки можливості отримання високих прибутків, але вони також супроводжуються значними ризиками через високу волатильність ринку. Тому глибоке дослідження ринку криптовалют є необхідним для розуміння механізмів функціонування віртуальних активів та прийняття обґрунтованих фінансових рішень.

У результаті, активне поширення та використання віртуальних активів сприяє розвитку нових фінансових інструментів та підвищенню ефективності фінансових операцій. Вони відкривають нові можливості для інвесторів, підприємців та користувачів, одночасно вимагаючи від них виваженого підходу до безпеки та управління ризиками. Таким чином, віртуальні активи продовжують відігравати все важливішу роль у сучасному фінансовому ландшафті.

Спроби урегулювати сектор віртуальних активів юридично викликають активні дискусії щодо тотожності понять «віртуальний актив» та «криптовалюта». В Україні цей аспект набуває особливої ваги у зв'язку з прийняттям Закону «Про віртуальні активи», що є важливим кроком до легалізації криптобірж та зберігання криптовалюти.

Умови воєнного стану підсилюють потребу в додаткових інвестиціях та розширенні ринку фінансових послуг. В умовах економічної нестабільності та зростання витрат на оборону, країна потребує нових джерел фінансування та інвестицій для підтримки економічного розвитку. Віртуальні активи можуть стати одним з таких джерел, оскільки вони забезпечують можливість швидкого залучення капіталу та здійснення міжнародних фінансових операцій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Аналіз наукових робіт, присвячених віртуальним активам, вказує на те, що на сьогодні відсутнє єдине та чітке визначення термінів у цій галузі, що призводить до численних дискусій серед науковців. Окремі питання функціонування цифрових активів на фінансовому ринку розглядалися такими вченими як: А. Блінов, Т. Завада, І. Спільник, О. Мельниченко, Ю. Тадеєв, О. Фоміна, В. Новицький, В. Устименко, А. Ковальчук, С. Федоров. Проте питання оподаткування цифрових активів так і залишається недостатньо висвітленим.

Формулювання мети дослідження

Основною метою статті є докладний аналіз специфіки оподаткування криптовалют у різних юрисдикціях світу. Зокрема, розглядаються відмінності у підходах до оподаткування цифрових активів залежно від правової бази кожної країни. У статті також висвітлюються особливості законодавства, що впливають на визначення криптовалют як активів та їх класифікацію з податкової точки зору. Додатково обговорюються можливі виклики, з якими стикаються країни під час адаптації своїх податкових систем до швидкозмінного ринку криптовалют.

Викладення основного матеріалу дослідження

Сучасний глобальний фінансовий ринок стає свідком зростання ролі криптовалют як засобу платежу та інструменту для збереження капіталу. Управління криптовалютами вимагає чіткого визначення їхнього місця в системі економічних відносин. Незважаючи на її широке використання, питання про те, що саме представляє собою криптовалюта, залишаються без однозначної відповіді. Чи є вона специфічним товаром або ж грошима – це досі предмет дебатів. В більшості країн світу криптовалюта наразі не вважається офіційною валютою чи грошовими засобами. Частіше за все її класифікують як нематеріальний актив або товар, і вона не має статусу законного платіжного засобу.

Проте, операції з криптовалютами несуть серйозні ризики, такі як відмивання грошей, фінансування терористичної діяльності та ухилення від сплати податків.

Кожна країна самостійно визначає статус криптовалют згідно зі своїм законодавством, а також встановлює правила щодо їх регулювання та оподаткування. Криптовалюти надають можливість зберігати цінності для майбутніх витрат і використовувати їх для оплати товарів і послуг. Вони слугують інструментом у торговельних операціях, забезпечуючи ефективний обмін між сторонами. Завдяки виконанню основних функцій, які традиційно притаманні грошам, криптовалюти можуть бути розглянуті як форма грошей з функціональної точки зору.

Рис. 1. Етапи прояву криптовалюти як форми грошей

Джерело: складено автором за даними [5; 7]

У багатьох країнах світу все частіше постає питання щодо врегулювання операцій з криптовалютами на законодавчому рівні. Використання криптовалют окремими підприємствами для оплати товарів і послуг призвело до того, що їх починають розглядати як децентралізовану валюту. Однак це може виступати, як схема для ухилення

від сплати податків. Через анонімність і складність відстеження транзакцій криптовалюти стають інструментом для уникнення податкових зобов'язань, створюючи виклики для податкових органів у різних країнах.

Для розробки та впровадження ефективних норм оподаткування операцій з криптовалютою доцільно вивчити досвід країн, які вже пройшли цей шлях. Оподаткування цифрових активів істотно різниться в зарубіжних країнах і враховує такі аспекти, як тривалість перебування у власності та специфіка операцій. Це створює складне та динамічне середовище, яке вимагає ретельного аналізу та регулювання для забезпечення стабільності та розвитку цього сектору в міжнародному масштабі.

Досвід країн, які вже впровадили ефективні податкові норми для криптовалют, може стати цінним джерелом інформації для розробки українського законодавства. Розглянемо особливості податкового регулювання операцій із криптовалютами у країнах Європи, які поступово визначають криптоактиви, як засіб платежу (табл. 1).

Таблиця 1

Податкові режими для криптоактивів в країнах Європи

Країни	Орган, що здійснює регулювання	Особливості оподаткування
1	2	3
Польща	Основним регулятором цифрового ринку виступає Польська фінансова інспекція (Komisja Nadzogu Finansowego).	З січня 2019-го віртуальні валюти в Польщі оподатковуються корпоративним податком (податком на приріст капіталу) за ставкою 19%. Доходи від операцій із криптовалютами декларуються та розраховуються окремо від інших видів діяльності.
Італія	Основними регуляторами ринку криптовалют в Італії є Центральний банк Італії та Комісія з цінних паперів (Consob).	Фізичні особи можуть вибрати, який податок на криптовалюту вони сплачують, оскільки вони можуть декларувати свій дохід у своїй річній податковій декларації або декларувати вартість свого портфеля криптовалюти 1 січня кожного року. Податки на криптовалюту поділяються на два різновиди: податок на приріст капіталу та податок на альтернативну вартість. Єдина ставка податку на приріст капіталу становить 26%. Податок на віднову вартість має єдину ставку 14%. Будь-яка транзакція, пов'язана з передачею цифрових активів, може стати причиною оподаткованої події. Будь-який прибуток, що перевищує поріг у 2000 євро протягом фінансового року, вважається оподаткованим доходом.
Португалія	Регулятором цифрового ринку виступає Комісія з ринку цінних паперів Португалії (Comissão do Mercado de Valores Mobiliários) – CMVM) Вона координує діяльність фінансових ринків і забезпечує контроль за всіма учасниками ринку, включаючи тих, хто працює з криптовалютами (Cryptoin). Фінансовий моніторинг за діяльністю бірж покладено на Центральний банк Португалії (Banco de Portugal), який відіграє важливу роль у регулюванні криптовалют. Він контролює діяльність фінансових установ і забезпечує фінансову стабільність, що включає моніторинг операцій з криптовалютами і обмінними пунктами.	Податковий кодекс Португалії (Código do IRS) класифікує доходи від криптовалюти на три основні категорії: пасивний дохід (Категорія E), приріст капіталу (Категорія G) та дохід від фрилансу/самозайнятості (Категорія B): 1. Дохід від капіталу (PIT Категорія E). Категорія E охоплює винагороду у фізичній формі від пасивних криптоінвестицій, не заснованих на будь-яких криптовалютних переказах. Ця категорія оподатковується за єдиною ставкою 28%. 2. Дохід від приросту капіталу (PIT Категорія G). Якщо криптоактиви утримуються менше 365 днів, на отриманий прибуток від їх продажу застосовується фіксована ставка податку в розмірі 28%. Однак інвестори можуть включити цей прибуток до свого загального оподаткованого доходу, що дозволяє оподатковувати його за прогресивними ставками, які варіюються від 14,5% до 53%, залежно від загального доходу. Криптоактиви, що утримуються більше 365 днів, повинні декларуватися, але вони звільняються від оподаткування, за винятком певних видів криптоактивів, таких як інвестиційні токени/токени безпеки, які класифікуються як цінні папери і підлягають оподаткуванню незалежно від терміну зберігання. Примітним аспектом є обов'язкове об'єднання приросту капіталу та збитків від операцій з активами, що утримуються менше року, якщо дохід платника податків перевищує 78 834 євро. Також застосовується «податок на виїзд» у розмірі 28% до криптоактивів після припинення податкового резидентства в Португалії, який розраховується на основі ринкової вартості на момент виходу з використанням методу FIFO. 3. Дохід від самозайнятості (PIT Категорія B). Дохід, отриманий від операцій з випуску криптоактивів, таких як майнінг або підтвердження крипто-транзакцій, підпадає під категорію B. Ці доходи оподатковуються за прогресивними ставками від 14,5% до 53%.
Швейцарія	Регулює взаємовідносини в сфері криптоактивів Швейцарський парламент та Фінансовий наглядовий орган (Eidgenössische Finanzmarktaufsicht).	Більшість ліцензованих крипто-компаній незалежно від рівня оподаткування сплачують податки: Корпоративний прибутковий (CIT) – 12%-21%. На приріст капіталу (CGT) – 0,001%-0,5%. На додану вартість (ПДВ) – 7,7%. Утримувannya (WHT) – 35%. У вигляді внесків на соцзабезпечення (SSC) – 0,5%-5,3%. Гербовий збір (ISD) – 1%.

Закінчення табл. 1

1	2	3
Великобританія	У Великій Британії регулювання криптовалют здійснюється кількома основними органами та законодавчими актами. Основну роль відіграє Управління з фінансового регулювання та нагляду (Financial Conduct Authority).	<p>Дохід від криптовалюти у Великобританії поділяється на три категорії: дохід від роботи, дохід від самозайнятості та різний дохід.</p> <p>Власники криптовалюти підпадають під два основні види оподаткування: податок на приріст капіталу (CGT) та податок на доходи (Income Tax).</p> <p>1. Податок на приріст капіталу (CGT): CGT застосовується до продажу, обміну або дарування криптоактивів.</p> <p>У податковому році 2023/2024 податкове вирахування для приросту капіталу становить 6 000 фунтів стерлінгів. Приріст капіталу, що перевищує цю суму, оподатковується за ставкою 10% для основних платників податків і 20% для тих, хто підпадає під вищий податковий діапазон (Blockpit).</p> <p>2. Податок на доходи (Income Tax): Доходи від криптовалюти (наприклад, від майнінгу, від отриманні в якості зарплати) оподатковуються відповідно до загальних правил податку на доходи.</p> <p>У 2023/2024 податкові ставки такі: дохід до 12 570 фунтів стерлінгів не оподатковується, дохід від 12 571 до 50 270 фунтів стерлінгів оподатковується за ставкою 20%, від 50 271 до 125 139 фунтів стерлінгів – за ставкою 40%, а понад 125 140 фунтів стерлінгів – за ставкою 45%</p>
Швеція	Регулятором , що контролює сектор, є Шведське управління з фінансового нагляду (Swedish Financial Supervisory Authority).	<p>У Швеції оподаткування операцій з криптовалютою включає кілька основних аспектів:</p> <p>1. Податок на приріст капіталу (Capital Gains Tax): Операції з продажу, обміну або дарування криптовалют підпадають під оподаткування приросту капіталу за ставкою 30%.</p> <p>Для розрахунку приросту капіталу використовується метод середньої вартості придбання (average cost basis method) (Koinly).</p> <p>2. Податок на доходи (Income Tax): Доходи від криптовалюти (наприклад, від майнінгу, зарплати в криптовалюті або винагороди за стейкінг) оподатковуються як звичайний дохід.</p> <p>Ставка податку на доходи в Швеції залежить від муніципалітету, але в середньому становить близько 32%. Високі доходи також підлягають національному податку на доходи за ставкою 20% (Koinly).</p> <p>3. Спеціальні податкові випадки: Безподаткові операції: купівля криптовалюти за шведські крони, холдинг (утримання) криптовалюти, передача криптовалюти між власними гаманцями, дарування криптовалюти та пожертвування криптовалюти не оподатковуються (Koinly).</p> <p>Втрата капіталу: у разі втрат від продажу криптовалюти можна відрахувати 70% цих втрат для зменшення оподаткованого доходу.</p>

Джерело: складено автором за даними [5, 7]

Проаналізувавши досвід оподаткування операцій з криптовалютою в різних країнах світу, можна відзначити, що, незважаючи на різні підходи до трактування природи криптовалют, уряди не ігнорують можливості залучення додаткових джерел фінансування до державних бюджетів. Багато країн почали впроваджувати податки на криптовалютні транзакції, що дозволило не тільки збільшити державні доходи, але й забезпечити нові ресурси для реалізації важливих соціальних і економічних програм. Крім того, оподаткування криптовалютних операцій сприяє підвищенню прозорості криптовалютного ринку, допомагаючи знизити ризики, пов'язані з відмиванням грошей і ухиленням від податків. Цей підхід також сприяє інтеграції криптовалют у загальну фінансову систему, надаючи їм більш легітимний статус і стимулюючи відповідальне їх використання.

У вітчизняній практиці новий закон спрямований на створення правової бази для функціонування ринку віртуальних активів, що включає як криптовалюти, так і інші цифрові активи. Визначення віртуальних активів у законі охоплює широкий спектр цифрових активів, включаючи ті, що функціонують на основі технології блокчейн. Це включає криптовалюти, токени та інші цифрові одиниці, які можуть бути використані для фінансових операцій, збереження вартості або інвестицій.

Закон «Про віртуальні активи» також передбачає створення умов для легалізації та регулювання діяльності криптобірж, що дозволить забезпечити більшу прозорість та захист інвесторів. Легалізація криптобірж сприятиме залученню нових інвестицій, розвитку фінансових технологій та розширенню ринку фінансових послуг в Україні. Це також дозволить забезпечити кращий контроль за дотриманням законодавства та запобігти фінансовим злочинам, таким як відмивання грошей та фінансування тероризму.

Водночас, прийняття Закону «Про віртуальні активи» в Україні є сигналом до міжнародного співтовариства про готовність країни інтегруватися у світовий ринок віртуальних активів та дотримуватися міжнародних стандартів у цій галузі. Це сприятиме покращенню інвестиційного клімату та залученню іноземних інвесторів, які шукають нові можливості для інвестування у перспективні ринки.

Отже, прийняття Закону «Про віртуальні активи» є важливим кроком для України на шляху до інтеграції у глобальний фінансовий ринок та забезпечення правової бази для розвитку ринку віртуальних активів. Це відкриває нові можливості для залучення інвестицій, розвитку фінансових технологій та підтримки економічного

зростання в умовах воєнного стану. Закон сприяє легалізації криптобірж, що забезпечує більшу прозорість ринку та підвищує довіру інвесторів до фінансової системи країни.

Однак, Закон не визначає поняття та умови, необхідні для внесення законодавчих норм в оподаткування прибутку від операцій з криптоактивами. Це створює невизначеність для інвесторів та користувачів криптовалют, які прагнуть зрозуміти свої податкові зобов'язання. Відсутність чітких податкових регуляцій може стримувати розвиток ринку віртуальних активів, оскільки учасники ринку потребують прозорих і зрозумілих правил гри.

Висновки

Здійснивши аналіз законодавства України та досвіду зарубіжних країн у сфері оподаткування операцій з криптовалютою, можна зробити кілька важливих висновків:

1. Відсутність єдиного підходу: в Україні, як і в багатьох інших країнах, існує значна правова невизначеність щодо статусу криптовалют і правил їх оподаткування. Це створює складнощі для бізнесу та громадян, які використовують криптовалюту, а також ускладнює контроль за податковими зобов'язаннями.

2. Потенціал для збільшення державних доходів: зарубіжний досвід показує, що оподаткування криптовалютних операцій може стати значним джерелом додаткових надходжень до бюджету. У країнах, де були впроваджені чіткі податкові правила, це дозволило збільшити доходи держави та сприяти розвитку економіки.

3. Зміцнення фінансової прозорості: впровадження податкових заходів щодо криптовалютних операцій сприяє підвищенню прозорості фінансових потоків. Це допомагає зменшити ризики, пов'язані з відмиванням грошей і фінансуванням тероризму, оскільки державні органи отримують більше можливостей для контролю за рухом капіталу.

4. Необхідність удосконалення законодавства: українське законодавство потребує суттєвого доопрацювання, щоб відповідати сучасним викликам, пов'язаним із цифровими активами. Врахування досвіду країн, де вже введено ефективні механізми оподаткування криптовалют, може допомогти у створенні нормативно-правової бази, що забезпечить баланс між розвитком інновацій та захистом інтересів держави.

5. Міжнародна співпраця: для ефективного оподаткування криптовалют в Україні необхідно співпрацювати з іншими державами та міжнародними організаціями. Встановлення міжнародних стандартів і обмін інформацією допоможуть уникнути ухилення від податків та забезпечать більш ефективне регулювання цього сектора.

Загалом, для України важливо врахувати як позитивний, так і негативний досвід інших країн, щоб розробити ефективну систему оподаткування криптовалют, яка буде сприяти економічному розвитку та забезпечить фінансову безпеку держави.

Список використаної літератури

1. Ковальчук О. Адміністративно-правове регулювання ринку криптовалют в Україні. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 18. Право. 2021. Вип. 5. С. 32–36.

2. Костюченко В. М., Малиновська А. М., Мамонова А. В. Бухгалтерський облік криптовалют. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 3. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/52.pdf (дата звернення: 17.07.2024).

3. Онищенко В. Криптовалюти: правовий статус, облік і декларування 2022. *Головбух*. URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/9106-kriptoalyuti-pravoviy-status-oblk-deklaruvannya-2021> (дата звернення 20.07.2024).

4. Огляд законодавства що до регулювання віртуальних активів. *Державна служба фінансового моніторингу України*. URL: <https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/310/%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5/VirtualAssets.pdf> (дата звернення 17.07.2024).

5. Оподаткування операцій з криптовалютою за новим проектом Закону в Україні. *Binance*. URL: <https://www.binance.com/uk-UA/square/post/1673285> (дата звернення 17.07.2024).

6. Про віртуальні активи : Закон України від 17.02.2022 № 2074-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text> (дата звернення 17.07.2024).

7. Посібник зі звітування про криптовалюту щодо податків. *doola*. URL: <https://www.doola.com/uk/blog/guide-to-reporting-crypto-on-taxes/> (дата звернення 15.08.2024).

References

1. Kovalchuk, O. (2021) [Administrativno-pravove rehulivannia rynku kryptovaliut v Ukraini]. Administrative and legal regulation of the cryptocurrency market in Ukraine. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Dragomanova. Series 18. Law*, 5, 32–36 820 [in Ukrainian].

2. Kostyuchenko, V. M., Malinivska, A. M., Mamonova, A. V. (2019) [Bukhhalterskyi oblik kryptovaliut]. Accounting of cryptocurrencies. *Infrastruktura rynku*, 3. Retrieved from http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/52.pdf [in Ukrainian].

3. Onishchenko, V. (2022) [Kryptovaliuty: pravovy status, oblik i deklaruvannia 2022]. Cryptocurrencies: legal status, accounting and declaration 2022. *Holovbukh*. Retrieved from <https://buhplatforma.com.ua/article/9106-kriptovalyuti-pravoviy-status-oblk-deklaruvannya-2021> [in Ukrainian].
4. [Ohliad zakonodavstva shcho do rehuliuвання virtualnykh aktyviv]. Overview of the legislation on the regulation of virtual assets. *Derzhavna sluzhba finansovoho monitorynhu Ukrainy*. Retrieved from <https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/310/%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5/VirtualAssets.pdf> [in Ukrainian].
5. [Opodatkuvannia operatsii z kryptovaliutoiu za novym proektom Zakonu v Ukraini]. Taxation of transactions with cryptocurrency according to the new draft of the Law in Ukraine. *Binance*. Retrieved from <https://www.binance.com/uk-UA/square/post/1673285> [in Ukrainian].
6. [Pro virtualni aktyvy : Zakon Ukrainy vid 17.02.2022 № 2074-IX]. On virtual assets : Law of Ukraine dated February 17, 2022 No. 2074-IX. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2074-20#Text> [in Ukrainian].
7. [Posibnyk zi zvituvannia pro kryptovaliutu shchodo podatkov]. Cryptocurrency Tax Reporting Guide. *doola*. Retrieved from <https://www.doola.com/uk/blog/guide-to-reporting-crypto-on-taxes/> [in Ukrainian].